

foto: Hans Jacobs

Linda Janssen Verriet:

We moeten zelf plannen maken

“Je bent boer, geen actievoerder. Maar nu er zoveel geld vrij komt moeten we niet wachten totdat anderen voor ons plannen maken. Nee, we moeten zelf aan de slag gaan, zelf plannen indienen. Zorgen dat je in deze tijd ondernemer kunt blijven. We moeten als boeren een plek veroveren, zeggen wat wij zélf belangrijk vinden.”

PSAN

Linda Janssen Verriet kent de ontwikkelingen van de laatste tijd. Ze zat in het bestuur van De Ploegdriever, een plek die ze door haar drukke werk bij LTO Noord Projecten en in het afdelingsbestuur van ZLTO Rijk van Nijmegen op heeft gegeven. Maar omdat ze graag landbouwergerelateerd werk doet, heeft ze gezegd: schiet me maar aan als er iets is. Dus regelt ze de subsidieaanvragen voor PSAN, Provinciale Subsidie Agrarisch Natuurbeheer. Een belangrijke pot met geld waar door veel landbouwers nog met argusogen naar wordt gekeken. “Altijd is er die angst, wat gaat er in de toekomst mee gebeuren? Wordt mijn onderhouden landschapselement straks geen belemmering voor mijn eigen bedrijf?”

Daarnaast hangen alle subsidies aan elkaar. Gaat bij het één iets mis, dan heeft dat ook voor andere bedrijfsspecifieke regeling gevolgen. En daar zijn veel boeren huiverig voor.”

Daarom is er Linda. “Het is best moeilijk om mensen te overtuigen. Maar gelukkig weten ze wie ik ben. Ik probeer me er zo goed mogelijk in te verdiepen en de boeren in het gebied te adviseren. Ze hebben daar denk ik ook wel vertrouwen in.”

Ganzen

Dus probeert Linda de grondeigenaren enthousiast te krijgen. Voor de ganzen subsidie bijvoorbeeld. “Je moet de ganzen gedogen binnen de ganzen-

> Vervolg op bladzijde 2

2 Tijd van wachten is voorbij.

2 De grasmaaiers van de Ploegdriever.

3 Nieuw leven in het Slumke, Kaalbroek en Spoorgat.

4 Alleen kun je niks.

Voorzitter Toon de Jong:
**Tijd van wachten is
voorbij**

foto: Hans Jacobs

Natuurlijk is hij blij dat er de afgelopen tijd enorme hoeveelheden geld over de Ooijpolder en omgeving zijn uitgestort. "Prachtig, dat zoveel mensen zich inzetten voor ons gebied. En dat er zoveel miljoenen vrijkomen. Veel geld voor ons gebied, dus ook voor onze boeren. Daarom, de tijd van wachten is voorbij. De boeren zijn de mensen die het landschap al eeuwen gemaakt hebben en onderhouden. Nu is de tijd om er geld mee te verdienen. Nu komen subsidies vrij. Nu kunnen de boeren aan de slag."

Optimisme

Een optimistische voorzitter Toon de Jong van De Ploegdriever. "Maar ik snap ook dat boeren afwachtend zijn. Hoe vaak is er niet door anderen bepaald wat boeren moeten doen. Nu het geld er is kan De Ploegdriever met inzet en kennis van boeren heel veel plannen uitvoeren. Daarom moeten we nu aan de slag. We moeten ons duidelijk profileren en onze know how een plek geven. Samenwerken is het motto. Veel organisaties zoals Via Natura, Staatsbosbeheer, de Vereniging Nederlands Cultuur Landschap, gemeenten en provincie weten wat wij in huis hebben. Wat we kunnen. De Ploegdriever kent de weg naar waar we voor subsidies aan moeten kloppen. Het geld is er, onze boerenkennis van beheer en onderhoud van het landschap is iedereen bekend. De tijd van wachten is voorbij: we doen wat we altijd gedaan hebben, maar nu kunnen we er subsidie voor krijgen. Meer dan ooit kunnen we nu aan het werk."

De grasmaaiers van De Ploegdriever

Ergens tussen Wyler en Groesbeek. Midden in het prachtig golvende landschap, loopt een smalle strook. Een natuurlijke groene weg die straks de verbinding gaat vormen tussen twee belangrijke natuurgebieden: Het Reichswald en het Nederrijck. Een Ecologische Verbindings Zone. Maar voordat de beide gebieden aan elkaar gesloten zijn, duurt het nog even. Tot die tijd moet de strook wel onderhouden worden.

Pony's

Koos Janssen is een van de mannen van het eerste uur van De Ploegdriever. Zijn dochters runnen aan de Duitse grens in Wyler een paardenstalling. Koos helpt mee, maar heeft nog tijd om voor de Ploegdriever aan de slag te gaan. Toen er niemand te vinden was om de Ecologische Verbindings Zone te begrazen nam hij het initiatief: "Ik heb met een kameraad een stuk of tien pony's gekocht, het zijn onze grasmaaiers. We zien het als een proef om zo natuurgebieden te laten begrazen."

Boer

Het 'grasmaaien' is niet het enige dat Koos Janssen voor de Ploegdriever doet: dijken maaien, afrasteringen zetten, heggen planten. "Het is allemaal werk wat we kunnen en waarvoor we onze eigen machines inzetten. Er is nog zoveel werk te doen. Natuurlijk niet

voor de grote boeren, die hebben de handen vol aan hun eigen bedrijf. Maar kleinere boeren kunnen door werk voor de Ploegdriever boer blijven"

Plannen

"Er is geld", aldus Koos Janssen, "je moet alleen projecten indienen. Ik heb bijvoorbeeld tegenover onze stallen een nieuwe hal gebouwd. Die gaan we met bomen, heggen en afrastering aankleden. Er is geld voor. Je doet het werk zelf en zo kun je ook nog wat verdienen."

Kom op met plannen, zo is de ervaring van Koos Janssen. "Met Arno van der Kruis, de coördinator van de Ploegdriever, bekijken we samen de plannen. Arno schrijft voor ons een projectplan en dient het voor subsidie in. Van de plannen die we ingediend hebben, zijn er intussen al verschillende gehonoreerd."

foto: Hans Jacobs

Vervolg van bladzijde 1 >

foerageergebieden. Ze eten alles op, dan moet je er een reële schadevergoeding voor krijgen.

En ze gaat verder. Want de pot is nog lang niet leeg, er is nog veel mee te doen, zo zegt ze. "We hebben een informatiebijeenkomst gehad, waar laag-

drempelige pakketten voor landschapsbeheer zijn besproken, die we stapsgewijs kunnen invoeren. Subsidies voor hagen, rietzones, rasters. Acht grondeigenaren doen nu mee. De aanvraag is de deur uitgedaan en het wachten is nu op de beoordeling."

Nieuw leven in Slumke, Kaalbroek en Spoorgat

Van de Groesbeekse natuurpercelen 't Slumke, Kaalbroek en het Spoorgat is in het najaar van 2007 de voedselrijke bovenlaag afgegraven. Dit was noodzakelijk om de gewenste natuurontwikkeling op deze voormalige landbouwgronden te bevorderen. Op schrale bodems groeien meer soorten en meer bijzondere plantensoorten dan op bemeste, voedselrijke gronden.

SUCCES

Omdat met het afvoeren van de grond ook de mogelijk nog aanwezige zaadbank is verwijderd, hebben we daarna op 't Slumke en Kaalbroek maaisel uit natuurreserveaat De Bruuk laten uitstrooien. In dat maaisel zitten zaden van planten die in de schrale graslanden van het natuurgebied groeien. Op de natte percelen kan zich mogelijk een vergelijkbare vegetatie als in De Bruuk gaan ontwikkelen.

Binnen een jaar na het afgraven van de bovenlaag kunnen we al vaststellen wat een succesvolle maatregel dit is geweest. Dat blijkt uit vegetatieopnamen die bioloog Henny Brinkhof in 2008 in deze percelen heeft gemaakt. Ook heeft hij onderzoek verricht op het stukje Ecologische Verbindingszone Nederrijk-Brandenberg, tussen Boersteeg en rijksgrens, dat ook in 2007 is afgegraven.

BORSTELBIES

Maar liefst 114 plantensoorten zijn er in totaal al geteld op deze natuurkavels. Uiteraard zijn daar algemeen voorkomende pioniersoorten bij zoals kruipende boterbloem, witte klaver en moerasrolklaver, maar ook meer bijzondere pioniers als liggend hertshooi en borstelbies. Op de percelen waar maaisel uit De Bruuk is uitgestrooid werden typische Bruuksoorten aangetroffen: echte koekeksbloem, brunel, kamgras, grote ratelaar etc. Ook uit De Bruuk meegekomen zijn gagel en heidekartelblad, beide soorten die op de Rode lijst van bedreigde planten staan. Een derde Rodelijst-soort werd door Stijn Schreven ontdekt in de watergang langs het Kaalbroek. Daar groeide afgelopen jaar massaal klimopwaterranonkel, een pioniersplant van ondiep, stromend water.

MILIEUJOURNAAL

Wie meer wil weten over de vegetatieontwikkeling in de nieuwe natuurpercelen in het buitengebied rondom De Horst, verwijzen wij graag naar de twee artikelen die Henny Brinkhof hierover in het Groesbeeks Milieujournaal (nr. 133-134, december 2008) heeft gepubliceerd. Beide artikelen staan ook op onze website onder 'Nieuws': www.ooijpolder-groesbeek.nl.

Nel van den Bergh

Frans van Beerendonk:

Samenwerken moet: alleen kun je niks

“Weet je waarom de mensen naar de Ooijpolder komen? Niet om die zeldzame pad, of dat bijzondere dier, maar omdat ze het heerlijk vinden in een landelijke omgeving te fietsen. Daarom komen ze. Mensen zijn heel platte genieters. Dus als we het gebied inrichten, moet je niet vergeten dat er ook gewerkt moet worden. Want als er geen boeren meer kunnen werken, is er ook geen platteland meer om van te genieten.”

Strijdbaar

Frans van Beerendonk, een strijdbare Brabander. Al vele jaren praat, discuteert hij met iedereen voor de eigen plek van boeren en tuinders in het Groene Woud, het gebied tussen Eindhoven, Den Bosch en Tilburg. Op zeven april is hij de spreker op de jaarvergadering van de Ploegdriever in Groesbeek. Frans is een boeiend verteller met visie en vooral passie. “Het Groene Woud is zoiets als de Ooijpolder. Ook bij jullie draait het erom dat bedrijven perspectief moeten hebben. Je moet kunnen werken waar je zit.

Waar we voor op moeten passen is dat anderen die ons gebied mooi vinden op hun manier de Ooijpolder gaan inrichten. Mijn uitgangspunt is altijd: je omgeving moet het uitgangspunt zijn van je bedrijfsvoering. Hou rekening met je met je omgeving, dan kun je ook met anderen in gesprek komen.”

Samenwerken

Ooit was hij actievoerder. Stapte op de trekker en ging met andere boze boeren naar Den Bosch om te protesteren tegen het Streekplan 94, de doodsteek voor de landbouw, zo dacht hij toen. “Toen ik daar was, dacht ik: zo zal het niet lukken. Hoe dan wel? Ik merkte dat de felheid van twee kanten kwam, dus heb ik geleerd te praten, samen aan tafel te gaan zitten, dan kom je verder. Natuur, landschap, ondernemers. Samen aan tafel. Samenwerken moet, alleen kun je niks. Ik wil op basis van discussie, van argumenten zelf het heft in handen

nemen over mijn eigen gebied. In een debat kun je uitleggen wie je bent.” Duurzaamheid, zorgen dat dingen passen. “Mensen waarderen het als ze voelen dat ze welkom zijn. Dat ze zich thuis voelen, maar ze komen wél bij óns op bezoek. En dat respect kunnen we zelf afdwingen door ons respect voor de omgeving.”

Fonds

Natuurlijk kent hij de angst van de boeren. “We zijn zo vaak besodemieterd. Elke keer een andere maatregel. Heb je iets toegepast, komen ze weer met iets nieuws. Als we er voor kiezen om ons bedrijf aan te passen aan de omgeving moeten we niet afhankelijk zijn van regels, maar moet dat de keuze zijn van de ondernemer. Daarom pleit ik er ook voor om gelden voor vergoedingen niet bij de overheid te halen, maar in een fonds te stoppen dat we zelf beheren of mede beheren. Dan kun je ook keuzes maken. Nee, ik wil koeien blijven houden, maar dan pas ik mijn omgeving wel aan. Dat geeft een draagvlak. Waar ik altijd voor pleit is dat er randvoorwaarden zijn waardoor de boeren hun plannen uit kunnen voeren.”

Collega's

Het weet het: het gaat niet van de ene op de andere dag. Daarvoor heeft hij teveel ervaring. “We zien elkaar nog steeds te veel als concurrenten, niet als collega's. We moeten de onderlinge strijd opgeven, we moeten samen aan dat gebied werken. Ondernemers moeten ondernemers kunnen blijven, bezoekers moeten van het platteland kunnen genieten. Je moet vertrouwen in elkaar hebben, Samenwerken is het motto. Nogmaals: alleen kun je niks.”

JAARVERGADERING

07-04-2009 De jaarvergadering van De Ploegdriever wordt 7 april om 20.00 uur gehouden in café zaal Oomen aan de Reestraat 4 in Groesbeek. Na de opening door voorzitter Toon de Jong staan op de agenda ondermeer bestuursverkiezingen en een verslag van coördinator Arno van der Kruis. Vanaf 21.15 uur is de gastspreker Frans van Beerendonk aan de beurt. Frans is voorzitter van de Agrarische Natuurvereniging het Groene Woud en van de Stichting Streekfestival het Groene Woud die met enkele prikkelende stellingen zal komen. Zie ook het interview in deze nieuwsbrief